

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

217

Vragen van de leden **Dobbe** (SP) en **Boswijk** (CDA) aan de Ministers van Buitenlandse Zaken en voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingshulp over *het wegschrijven van verwijzingen naar genderbeleid en SRGR in antwoorden op schriftelijke vragen* (ingezonden 5 september 2024).

Antwoord van Minister **Klever** (Buitenlandse Handel en Ontwikkelingshulp), mede namens de Minister van Buitenlandse Zaken (ontvangen 9 oktober 2024).

Vraag 1

Kloppen de wijzigingen die u volgens de bijgevoegde beslisnota's heeft aangebracht in antwoorden op schriftelijke vragen van zowel het lid Dobbe¹ en het lid Boswijk?² Zo nee, kunt u deze beslisnota's corrigeren?

Antwoord 1

Ja de wijzigingen zijn correct. In de beslisnota bij de Kamervragen van het lid Boswijk (CDA) over de *Ukraine Recovery Conference* staat «de referenties aan algemeen Nederlands genderbeleid zijn verwijderd in de beantwoording van de vragen 1 en 3». Dit had echter vraag 2 en 3 moeten zijn.

Vraag 2

Volgens de beslisnota heeft u de zinsnede «investeert in mensen- en vrouwenrechten» vervangen door «heeft aandacht voor mensen- en vrouwenrechten» in antwoorden op het lid Dobbe³, waarom heeft u deze wijziging aangebracht? Wat betekent het als het ministerie slechts «aandacht heeft» voor mensen- en vrouwenrechten in plaats van dat het investeert?

Antwoord 2

De genoemde wijzigingen zijn tekstueel en houden geen wijziging van beleid in. Mensen- en vrouwenrechten inclusief gendergelijkheid en seksuele en reproductieve gezondheid en rechten (SRGR) maken onderdeel uit van het

¹ Aanhangsel van de Handelingen II, vergaderjaar 2023–2024, nr. 2325 (Antwoord op vragen van het lid Dobbe over het bericht dat in Gambia genitale verminking weer legaal dreigt te worden | Tweede Kamer der Staten-Generaal)

² Aanhangsel van de Handelingen II, vergaderjaar 2023–2024, nr. 2389 (Antwoorden op Kamervragen over de Ukraine Recovery Conference en de Oekraïense State Emergency Services | Kamerstuk I rijksoverheid.nl)

³ Bijlage bij Aanhangsel van de Handelingen II, vergaderjaar 2023–2024, nr. 2325 (documentnummer 2024D30429)(<https://www.tweedekamer.nl/downloads/document?id=2024D30429>)

Nederlandse buitenlandsbeleid. Dat komt ook naar voren in de Memorie van Toelichting voor 2025 die uw Kamer is toegegaan.

De prioriteiten binnen het mensenrechtenbeleid zijn ongewijzigd; vrouwenrechten en rechten van lhbtq+ personen maken onderdeel uit van die prioriteiten. De komende maanden wordt het beleid voor Ontwikkelingshulp nader uitgewerkt. Over de plek die vrouwenrechten, gendergelijkheid en SRGR daarin innemen, wordt uw Kamer te zijner tijd geïnformeerd.

Vraag 3

Volgens de beslisnota heeft u de zinsnede «inclusief het volledige spectrum van SRGR» laten verwijderen in antwoorden op het lid Dobbe⁴, Waarom heeft u deze wijziging aangebracht en wat betekent dit voor uitvoering van het beleid?

Antwoord 3

De aangebrachte wijzigingen zijn tekstueel en houden geen wijziging van beleid in. SRGR blijft benoemd in het antwoord.

Vraag 4

Volgens de beslisnota heeft u het woord «gendergelijkheid» vervangen door «gelijkheid» in antwoorden op het lid Dobbe⁵, waarom heeft u deze wijziging aangebracht en wat betekent dit voor uitvoering van het beleid?

Antwoord 4

De aangebrachte wijzigingen zijn tekstueel en houden geen wijziging van beleid in.

Vraag 5

Volgens de beslisnota zijn «conform uw verzoek» referenties naar algemeen Nederlands genderbeleid verwijderd in antwoorden op het lid Boswijk⁶, waarom heeft u dit verzoek gedaan? Wat betekent dit voor uitvoering van het beleid?

Antwoord 5

De aangebrachte wijzigingen houden geen wijziging van beleid in. Ook hier geldt dat mensen- en vrouwenrechten inclusief gendergelijkheid en seksuele en reproductieve gezondheid en rechten (SRGR) onderdeel uitmaken van het Nederlandse buitenlandsbeleid zoals aangegeven in de Memorie van Toelichting voor 2025.

De prioriteiten binnen het mensenrechtenbeleid zijn ongewijzigd; vrouwenrechten en rechten van lhbtq+ personen maken onderdeel uit van die prioriteiten. De komende maanden wordt het beleid voor Ontwikkelingshulp nader uitgewerkt. Over de plek die vrouwenrechten, gendergelijkheid en SRGR daarin innemen, wordt uw Kamer te zijner tijd geïnformeerd.

Vraag 6

Volgens de beslisnota is «conform uw aanwijzing» het woord «cruciaal» vervangen door «belangrijk» in antwoorden op het lid Boswijk⁷, waarom heeft u deze aanwijzing gedaan? Wat is in deze context het verschil tussen «cruciaal» en «belangrijk»?

Antwoord 6

Omdat naast bescherming ook preventie van groot belang is in het kader van humanitaire actie, is het woord «cruciaal» aangepast naar «belangrijk».

⁴ Bijlage bij Aanhangsel van de Handelingen II, vergaderjaar 2023–2024, nr. 2325 (documentnummer 2024D30429) (<https://www.tweedekamer.nl/downloads/document?id=2024D30429>)

⁵ Bijlage bij Aanhangsel van de Handelingen II, vergaderjaar 2023–2024, nr. 2325 (documentnummer 2024D30429) (<https://www.tweedekamer.nl/downloads/document?id=2024D30429>)

⁶ Bijlage bij Aanhangsel van de Handelingen II, vergaderjaar 2023–2024, nr. 2389 (documentnummer 2024D31013) (<https://open.overheid.nl/documenten/1971cfe4-f012-406e-8df8-7444877a295e/file>)

⁷ Bijlage bij Aanhangsel van de Handelingen II, vergaderjaar 2023–2024, nr. 2389 (documentnummer 2024D31013) (<https://open.overheid.nl/documenten/1971cfe4-f012-406e-8df8-7444877a295e/file>)

Vraag 7

Volgens de beslisnota is het zinsdeel «al dan niet genderspecifiek» vervangen door «specifiek» in antwoorden op het lid Boswijk⁸, waarom heeft u deze wijziging laten aanbrengen en wat betekent dit voor uitvoering van het beleid?

Antwoord 7

De aangebrachte wijzigingen zijn tekstueel en houden geen wijziging van beleid in.

Vraag 8

Welk belang hecht u aan vrouwenrechten, gendergelijkheid en Seksuele en Reproductieve Gezondheid en Rechten (SRGR)?

Antwoord 8

Binnen het mensenrechtenbeleid hanteert het kabinet naast vrijheid van religie en levensovertuiging, vrijheid van meningsuiting online en offline en bescherming van mensenrechtenverdedigers en maatschappelijke ruimte ook gelijke rechten voor vrouwen en meisjes en voor lhbtqi+ personen. Binnen BHO geldt het bevorderen van vrouwenrechten en gendergelijkheid als een algemene doelstelling, zoals ook verwoord in het antwoord op vraag 2. Het kabinet hecht belang aan goede toegang tot SRGR en keuzevrijheid van vrouwen en meisjes zodat zij zeggenschap hebben over hun eigen lichaam, leven en toekomst. Dit is belangrijk voor de gezondheid, welvaart en stabiliteit van een samenleving. Dit is ook in het belang van Nederland. Zorg rond seksualiteit, zwangerschap en geboorte is een belangrijk aspect van basisgezondheidszorg en vaak de aanleiding dat mensen voor het eerst in een kliniek komen. Dit is daarom ook het moment waarop zij gevaccineerd kunnen worden of gediagnostiseerd op (infectie-) ziekten. Toegang tot basisgezondheidszorg met focus op SRGR, draagt bij aan het terugdringen van moedersterfte, lagere kindersterfte maar ook het tegengaan van infectieziekten en uiteindelijk pandemieën. Zoals benoemd in het antwoord op vraag 4 wordt het beleid voor Ontwikkelingshulp de komende maanden nader uitgewerkt. Over de plek die vrouwenrechten, gendergelijkheid en SRGR daarin innemen, wordt uw Kamer te zijner tijd geïnformeerd.

Vraag 9

Wat is uw reactie op de Sustainable Development Goal(SDG) Gender Index zoals gepubliceerd op 5 september 2024, waaruit blijkt dat wereldwijd ruim 1,1 miljard vrouwen in een land wonen waar de gendergelijkheid verslechtert of stagneert?⁹

Antwoord 9

De door *Equal Measures* gepubliceerde *SDG Gender Index* constateert dat verworven vrijheden en gelijke rechten van vrouwen in verschillende landen wereldwijd stagneren of verslechteren. Daarnaast stelt het rapport dat verschillende mondiale crises een negatieve impact hebben op het behalen van gendergelijkheid. Volgens het rapport raken druk op democratie, schaarste in middelen en toenemende conflicten vrouwen en meisjes disproportioneel.

Het kabinet herkent het beeld dat *Equal Measures* schetst. Dat beeld komt overeen met wat het kabinet constateert in het regeerprogramma, namelijk dat op veel plekken in de wereld de stabiliteit afneemt en de bestaanszekerheid verslechtert. Het kabinet wil middels conflictpreventie, wederopbouw, sociaaleconomische vooruitgang en bescherming van burgers in ontwikkelingslanden bijdragen aan de stabiliteit in kwetsbare landen.

Vraag 10

Kunt u de vragen afzonderlijk en uitgebreid beantwoorden?

⁸ Bijlage bij Aanhangsel van de Handelingen II, vergaderjaar 2023–2024, nr. 2389 (documentnummer 2024D31013 (<https://open.overheid.nl/documenten/1971cfe4-f012-406e-8df8-7444877a295e/file>))

⁹ NOS, 5 september 2024, «Onderzoek: voor 1,1 miljard vrouwen stagneert of daalt gendergelijkheid» (Onderzoek: voor 1,1 miljard vrouwen stagneert of daalt gendergelijkheid (nos.nl))

Antwoord 10
Ja.